

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL UŽDAROSIOS AKCINĖS BENDROVĖS SKUNDO PRIEŠ VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJĄ

2022 m. lapkričio 8 d. Nr. 4D-2022/2-1102
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė gavo uždarnosios akcinės bendrovės „X“ (toliau ir citatose vadinama – Pareiškėja), kurios interesams atstovauja plėtros vadovė Y (toliau ir citatose vadinama – Pareiškėjos atstovė), skundą dėl Vilniaus miesto savivaldybės (toliau vadinama – Savivaldybė) administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) nesilaikant detaliojo plano proceso vykdymo nustatytų terminų.

2. Pareiškėjos atstovė Seimo kontrolierei adresuotame skunde, be kitos informacijos, nurodo:

2.1. „Vadovaujantis Teritorijų planavimo įstatymu, Kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklėmis, Pasiūlymų teikimo dėl teritorijų planavimo proceso inicijavimo tvarkos aprašu, Vilniaus miesto savivaldybei (Planavimo organizatoriui) 2022 m. liepos 7 d., pateikėme prašymą dėl detaliojo plano rengimo proceso inicijavimo, sklype <...> (kadastro Nr. <...>). Inicijavimo prašymas užregistruotas 2022 m. liepos 7 d., reg. Nr. E672- 4022(2.15.1.31E-TPP)“ (šios ir kitų citatų kalba netaisyta);

2.2. „Remiantis reglamentu „Dėl Pasiūlymų teikimo dėl teritorijų planavimo proceso inicijavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ 9 punktu, Planavimo organizatorius ne vėliau kaip per 10 darbo dienų, iki 2022 m. liepos 21., nuo prašymo gavimo dienos, sprendimą dėl planavimo proceso inicijavimo, kartu su sprendimu dėl naujo teritorijų planavimo dokumento rengimo ir planavimo tikslų projekto, privalo priimti sprendimą, tačiau iki 2022 m. rugsėjo 16 d. jokio oficialaus atsakymo iš Planavimo organizatoriaus negavome.

Iki šios dienos fiksuojame paslaugos įvykdymo terminų vėlavimą 40 darbo dienų. [...].“

TYRIMAS IR IŠVADOS

Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

3. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė, gavusi Pareiškėjos atstovės skundą, dėl informacijos ir ją patvirtinančių dokumentų gavimo kreipėsi į Savivaldybės administraciją.

4. Iš Savivaldybės pateiktos informacijos, dokumentų (kopijos) nustatyta:

4.1. „2022 m. liepos 7 d. buvo gautas Pareiškėjos [Pareiškėjos atstovės] prašymas dėl detaliojo plano rengimo inicijavimo sutarties pagrindu Nr. E672-40/22(2.15.1.31E-TPP)“ (toliau vadinama – Prašymas);

4.2. „2022 m. rugsėjo 7 d. įsakymo projekto derinimo metu buvo nustatyta, kad nepateikti visi būtini įgaliojimai, rugsėjo 9 d. buvo kreiptasi į Pareiškėją [Pareiškėjos atstovę] el. laišku dėl papildomų dokumentų pateikimo, rugsėjo 19 d. [...] Pareiškėja [Pareiškėjos atstovė] atsiuntė papildomus dokumentus“;

4.3. „2022 m. spalio 7 d. buvo užregistruotas ir pradėtas publikuoti Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymas Nr. 30-3220/22 „Dėl leidimo rengti sklypo <...> detalų planą inicijavimo sutarties pagrindu“, 2022 m. spalio 18 d. buvo pasirašyta teritorijų planavimo proceso inicijavimo sutartis Nr. A615-217/22“;

4.4. „Prašymo nagrinėjimas viršijo teisės aktuose nustatytus terminus dėl padidėjusio užklauso kiekio ir žmogiškųjų išteklių trūkumo, pareiškėjai [Pareiškėjos atstovė] dėl vėlavimo buvo informuoti telefonu ir el. paštu.“

Tyrimui reikšmingos teisės aktų nuostatos

5. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo:

6 *straipsnis* – „Savarankiškosios (Konstitucijos ir įstatymų nustatytos (priskirtos) savivaldybių funkcijos: 19) teritorijų planavimas, savivaldybės bendrojo plano ar savivaldybės dalių bendrųjų planų ir detaliųjų planų sprendinių įgyvendinimas“;

6. Kiti teisės aktai

6.1. Kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. sausio 2 d. įsakymu Nr. D1-8 „Dėl Kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau vadinama – Taisyklės):

6.1.1. *242 punktas* – „Detalieji planai priskiriami kompleksinio teritorijų planavimo dokumentams, rengiamiems vietovės lygmeniu“;

6.1.2. *244 punktas* – „Detaliųjų planų rengimą organizuoja savivaldybės administracijos direktorius. Fiziniai asmenys, juridiniai asmenys ar jų padaliniai, kitos organizacijos ar jų padaliniai turi iniciatyvos teisę ir gali Vyriausybės nustatyta tvarka ir sąlygomis teikti savivaldybei pasiūlymus dėl detaliųjų planų rengimo, keitimo, koregavimo ir (ar) finansavimo“;

6.1.3. *249 punktas* – „Detalieji planai pradedami rengti savivaldybės administracijos direktoriui priėmus sprendimą dėl detaliojo plano rengimo pradžios ir planavimo tikslų.“

6.2. Pasiūlymų teikimo dėl teritorijų planavimo proceso inicijavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. gruodžio 18 d. nutarimu Nr. 1265 „Dėl Pasiūlymų teikimo dėl teritorijų planavimo proceso inicijavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau vadinama – Aprašas):

6.2.1. *9 punktas* – „Planavimo organizatorius per 10 darbo dienų nuo pasiūlymo gavimo dienos privalo priimti sprendimą tenkinti pasiūlymą dėl vietovės lygmens teritorijų planavimo dokumentų rengimo, keitimo ar koregavimo ir (ar) finansavimo arba motyvuotai atmesti pasiūlymą. [...]. Planavimo organizatorius apie priimtą motyvuotą sprendimą atmesti pasiūlymą ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo šio sprendimo priėmimo dienos raštu informuoja planavimo iniciatorių ir šį sprendimą paskelbia savo interneto svetainėje. [...]“;

6.2.2. *11 punktas* – „Planavimo organizatorius, priėmęs sprendimą dėl teritorijų planavimo dokumento rengimo, keitimo ar koregavimo ir (ar) finansavimo ir planavimo tikslų teritorijų planavimo proceso inicijavimo pagrindu, per 5 darbo dienas raštu apie tai praneša planavimo iniciatoriui, pateikdamas inicijavimo sutarties projektą ir nuroydamas šios sutarties pasirašymo vietą ir laiką. [...]“

Tyrimui reikšminga teismų praktika

7. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikoje, taikant Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo normas (pritarta Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo teisėjų 2016 m. birželio 1 d. pasitarime), konstatuojama:

„Pirmiausia reikia pažymėti, kad Viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnyje numatytais principais yra grindžiamas geras viešasis administravimas (šiuo aspektu žr. 2012 m. balandžio 30 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A492-1978/2012). Tinkamas, atsakingas valdymas, kaip ne kartą akcentuota Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikoje, yra neatsiejamas nuo gero administravimo reikalavimų (žr. 2015 m. gruodžio 21 d. išplėstinės teisėjų kolegijos sprendimą administracinėje byloje Nr. I-7-552/2015). [...]. Gero administravimo principas yra Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisinės sistemos pamatinis principas. Gero administravimo principas įtvirtintas Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktika, taikant Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo normas svarbiausiuose nacionalinio lygmens (Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 str. 3 d.) bei tarptautiniuose dokumentuose (Europos Sąjungos Pagrindinių teisių chartijos 41 str. ir kt.). [...]. Nepaisant to, kad Viešojo administravimo įstatyme gero administravimo principas tiesiogiai nėra įtvirtintas, jis Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikoje išvedamas iš Konstitucijos nuostatų. Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta, kad valdžios įstaigos tarnauja žmonėms. Viešojo administravimo subjektas yra saistoma *inter alia* gero administravimo principo, kuriuo įgyvendinama Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta nuostata, jog visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, reikalavimų (2015 m. liepos 9 d. išplėstinės teisėjų kolegijos nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1245-662/2015).“

Tyrimo išvados

8. Atsižvelgus į skundo tyrimo metu gautą informaciją, dokumentus (kopijas), teisinį reglamentavimą, pacituotą pažymos 5–6 punktuose, teismo praktiką (pažymos 7 punktą), susijusius su Savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmais (neveikimu) nesilaikant detaliojo plano proceso vykdymo nustatytų terminų, konstatuotina:

8.1. vadovaujantis Vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 19 dalimi, viena iš savarankiškųjų (Konstitucijos ir įstatymų nustatytų (priskirtų) savivaldybių funkcijų yra teritorijų planavimas, savivaldybės bendrojo plano ar savivaldybės dalių bendrųjų planų ir detaliųjų planų sprendinių įgyvendinimas (pažymos 5 punktą). Pagal Taisyklių 242 punktą, detalieji planai priskiriami kompleksinio teritorijų planavimo dokumentams, rengiamiems vietovės lygmeniu (pažymos 6.1.1 papunktis);

8.2. Taisyklių 244 punkte reglamentuojama, kad detaliųjų planų rengimą organizuoja savivaldybės administracijos direktorius, tačiau juridiniai asmenys turi iniciatyvos teisę ir gali Vyriausybės nustatyta tvarka ir sąlygomis teikti savivaldybei pasiūlymus dėl detaliųjų planų rengimo, keitimo, koregavimo ir (ar) finansavimo (pažymos 6.1.2 papunktis). Vadovaujantis Aprašo 9, 11 punktais, planavimo organizatorius per 10 darbo dienų nuo pasiūlymo gavimo dienos privalo priimti sprendimą tenkinti pasiūlymą dėl vietovės lygmens teritorijų planavimo dokumentų rengimo, keitimo ar koregavimo ir (ar) finansavimo arba motyvuotai atmesti pasiūlymą. Jeigu priimamas motyvuotas sprendimas atmesti pasiūlymą, apie tai ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo šio sprendimo priėmimo dienos raštu informuojamas planavimo iniciatorius (pažymos 6.2.1 papunktis). Jeigu planavimo organizatorius priima sprendimą dėl teritorijų planavimo dokumento rengimo, keitimo ar koregavimo ir (ar) finansavimo ir planavimo tikslų teritorijų planavimo proceso inicijavimo pagrindu, apie tai per 5 darbo dienas raštu praneša planavimo iniciatoriui, nurodant šios sutarties pasirašymo vietą ir laiką (pažymos 6.2.2 papunktis). Detalieji planai, vadovaujantis Taisyklių 249 punktu, pradedami rengti savivaldybės administracijos direktoriui priėmus sprendimą dėl detaliojo plano rengimo pradžios ir planavimo tikslų (pažymos 6.1.3 papunktis).

Savivaldybės administracijoje 2022-07-07 gautas ir užregistruotas Pareiškėjos (Pareiškėjos atstovės) Prašymas (pažymos 4.1 papunktis). Savivaldybės administracijos direktorius 2022-10-07 priėmė įsakymą Nr. 30-3220/22 dėl leidimo rengti sklypo <...> detalų planą inicijavimo sutarties pagrindu, o 2022-10-18 buvo pasirašyta teritorijų planavimo proceso inicijavimo sutartis (pažymos 4.3 papunktis).

Įvertinus tai, kas pirmiau išdėstyta, darytina išvada, kad Savivaldybės administracija Pareiškėjos (Pareiškėjos atstovės) prašymo nagrinėjimo metu nesilaikė Aprašo 9, 10 punktuose nustatytų terminų, nes Pareiškėjos (Pareiškėjos atstovės) Prašymas Savivaldybės administracijoje gautas ir užregistruotas 2022-07-07, o Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymas dėl leidimo rengti sklypo <...> detalų planą inicijavimo sutarties pagrindu priimtas 2022-10-07, t. y. praėjus 3 mėnesiams nuo Pareiškėjos (Pareiškėjos atstovės) Prašymo gavimo Savivaldybės administracijoje;

8.3. Savivaldybės administracija nurodė, kad Pareiškėjos (Pareiškėjos atstovės) Prašymo nagrinėjimo metu buvo nustatyta, kad Pareiškėja (Pareiškėjos atstovė) pateikė ne visus būtinus dokumentus, todėl 2022-09-09 el. laišku buvo kreiptasi į Pareiškėją (Pareiškėjos atstovę) dėl papildomų dokumentų pateikimo (pažymos 4.2 papunktis).

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Savivaldybės administracija į Pareiškėją (Pareiškėjos atstovę) dėl papildomų dokumentų pateikimo kreipėsi 2022-09-09, t. y. praėjus Aprašo 9 punkte (pažymos 6.2.1 papunktis) nustatytam sprendimo priėmimo terminui. Savivaldybės administracija pažymėjo, kad Pareiškėjos (Pareiškėjos atstovės) Prašymo nagrinėjimas viršijo teisės aktuose nustatytus terminus dėl padidėjusio užklausų kiekio ir žmogiškųjų išteklių trūkumo (pažymos 4.4 papunktis). Tačiau Seimo kontrolierė atkreipia dėmesį į tai, kad Savivaldybės administracijos pareigūnai, kaip viešojo administravimo subjektai, turi vadovautis gero administravimo principu, kuris Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikoje išvedamas iš Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 straipsnio 3 dalies nuostatų, jog valdžios įstaigos tarnauja žmonėms (pažymos 7 punktas), ir užtikrinti, jog asmenų prašymai būtų nagrinėjami ir sprendimai priimami per teisės aktuose nustatytus terminus.

SEIMO KONTROLIERĖS SPRENDIMAS

9. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė nusprendžia:

UAB „X“ skundą dėl Vilniaus miesto savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) nesilaikant detaliojo plano proceso vykdymo nustatytų terminų pripažinti pagrįstu.

SEIMO KONTROLIERĖS REKOMENDACIJOS

10. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 17 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktorei rekomenduoja:

10.1. atkreipti dėmesį į tai, kad Vilniaus miesto savivaldybės administracijos pareigūnai:

10.1.1. Pareiškėjos (Pareiškėjos atstovės) Prašymo nagrinėjimo metu nesilaikė Pasiūlymų teikimo dėl teritorijų planavimo proceso inicijavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. gruodžio 18 d. nutarimu Nr. 1265 „Dėl Pasiūlymų teikimo dėl teritorijų planavimo proceso inicijavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 9, 11 punktuose nustatytų terminų (pažymos 8.2 papunktis);

10.1.2. į Pareiškėją (Pareiškėjos atstovę) dėl papildomų dokumentų, būtinų Prašymo nagrinėjimui, pateikimo kreipėsi po dviejų mėnesių nuo Prašymo gavimo Vilniaus miesto savivaldybės administracijoje dienos, nors sprendimas dėl Pareiškėjos (Pareiškėjos atstovės) Prašyme keliamo klausimo turėjo būti priimtas per 10 darbo dienų nuo šio Prašymo gavimo Vilniaus miesto savivaldybės administracijoje (pažymos 8.3 papunktis);

10.2. imtis veiksmų, kad asmenų prašymai dėl leidimų rengti žemės sklypų detaliuosius planus inicijavimo sutarčių pagrindu būtų nagrinėjami nepažeidžiant teisės aktuose nustatytų terminų.

Primename, kad Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta, jog informacija apie siūlymų (rekomendacijų) išnagrinėjimą Seimo kontrolieriui turi būti pateikiama nedelsiant priėmus sprendimus dėl priemonių, kurių bus imamasi, atsižvelgiant į Seimo kontrolieriaus siūlymą (rekomendaciją), **bet ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.**

Apie rekomendacijų nagrinėjimo rezultatus prašytume informuoti **Pareiškėją (Pareiškėjos atstovę) ir Seimo kontrolierę** (Seimo kontrolierei pateikti informaciją pagrindžiančius dokumentus).

Seimo kontrolierė

Milda Vainiutė